

Posolstvo na rok 2023

Vnútorný život a solidarita

Kde môžeme nájsť zdroj univerzálneho bratstva v rámci našej ľudskej rodiny aj s celým stvorením? V duchovných tradíciách národov celého sveta sa na túto otázku vykryštalizovali časom rôzne odpovede.

Nastal čas, aby kresťania hlbšie pochopili svoju vieru. Nie preto, aby sa vyvyšovali alebo tvrdili, že majú odpoveď na všetko, ale preto, aby účinnejšie prispeli k spoločnému hľadaniu spolu s tými, ktorí sa nechcú podriaďiť osudu, ale rozhodli sa pracovať na riešení veľkých výziev súčasnosti. Toto posolstvo na rok 2023 sa snaží nájsť spôsoby, ako obnoviť kresťanský život v našej dobe.

„Modlitba a konanie spravodlivých skutkov“. Takto formuloval pastor Dietrich Bonhoeffer svoju intuíciu počas hrôzostrašných rokov druhej svetovej vojny.¹ Keď bol vo väzení, uvažoval o podstate kresťanského života. Uprostred tragédie vojny precitol. V noci svojej doby videl jasne:

Naše kresťanstvo bude dnes pozostávať len z dvoch vecí: z modlitby a z konania spravodlivých skutkov medzi ľuďmi. Všetko kresťanské myslenie, reči a organizovanie sa musí nanovo zrodiť z týchto modlitieb a skutkov.²

Ako môžeme túto intuíciu preniesť do dnešnej doby? Každý môže nájsť svoju vlastnú odpoveď. V Taizé by sme povedali: prehĺbením svojho vnútorného života a solidarity, alebo inak: posilňovaním života v modlitbe a rozširovaním priateľstva...

Svedectvo Dietricha Bonhoeffera nám môže pomôcť objaviť znaky Božej prítomnosti v našom živote. On si veľmi dobre uvedomoval pôsobenie absolútneho zla vo svojej dobe, a predsa mu vnútorná sila umožnila – podobne ako mnohým iným ľuďom, ktorí sa v minulosti či súčasnosti ocitli v situáciách extrémneho násillia – rozhodnúť sa pre nádej, pre dôveru v Boha, bez toho, aby si nad ľudstvom zúfal.

Aj my sa môžeme v súčasnej situácii rozhodnúť dôverovať. Môžeme uprostred nášho sveta slobodne rozpoznať svetlo, ktoré prichádza odinakiaľ. Dokonca aj vtedy, keď prechádzame ťažkým obdobím, keď sa nám zdá, že Boh neodpovedá na naše volanie, toto svetlo už vychádza v našich srdciach ako zornička (2 Peter 1,19).

f. Alois

1. Dietrich Bonhoeffer (1906–1945) bol aktívny v odboji proti Hitlerovi a vo Vyznávajúcej cirkvi. V roku 1943 bol uväznený a v roku 1945 popravený. Jeho spisy, najmä listy a úvahy napísané vo väzení, mali po vojne veľký vplyv a majú ho až dodnes.

2. „Myšlienky v deň krstu D.W.R. Bethge“ (máj 1944), v Cesta k slobode (Listy z väzenia)

Rozhodnúť sa dôverovať

Čo by mohlo zmeniť náš postoj a prebudiť našu kreativitu dnes, keď mladú generáciu, a nielen ju, ťažia veľké bremená? Je samozrejme mnoho dôvodov pre pociťovanie hlbokej úzkosti, ktoré môžu silno ovplyvniť naše videnie sveta i spôsob, akým vnímame sami seba. Niektorí ľudia môžu dokonca začať pochybovať o Bohu a jeho prítomnosti vo svete.

Obavy sú pochopiteľnou reakciou. Môžu byť prospešné, ak nás vedú k rozpoznávaniu a chápaniu nebezpečenstiev, ktoré nás ohrozujú, a k tomu, aby sme boli jasnozriví, nie naivní. Dávajme si však pozor, aby sme nepodľahli fatalizmu, cynizmu alebo strachu, ktoré nás môžu uväzniť v špirále negativity.

Aby sme sa vyhli takejto slepej uličke, evanjelium nám pomáha v orientácii a to tak, že ukazuje na Ježiša Krista, ktorý kráča pred nami. Počas svojho života Kristus zažil radosť, ale aj obavy. Bol vystavený stupňujúcemu sa nepriateľstvu, ktoré nakoniec viedlo k extrémnemu násiliu kríža. Smrť však nemala posledné slovo, pretože ho Boh vzkriesil z mŕtvych a žije naveky. V tomto tkvie neslýchanosť evanjelia. Jeho prví svedkovia nás pozývajú, aby sme prijali riziko, ktoré prináša dôvera tomuto posolstvu.

Kristus aj dnes sprevádza každého človeka, aby všetkým ľuďom sprostredkúval bezpodmienečnú Božiu lásku. Skrze svojho Ducha Svätého, Božieho dychu, nás uschopňuje stáť na vlastných nohách a dáva každému človeku neodcudziteľnú dôstojnosť.

Nenechávajme sa teda viesť len tým, čo k nám prichádza zvonku, ale prijmime aj to vnútorné svetlo, tú dôveru, ktorá sa nazýva viera.

Hľadať obnovu v modlitbe

Aby sme sa mohli pozrieť na svoj život, na druhých ľudí a na svet novým spôsobom, je potrebné podniknúť osobné kroky. Stane sa to v hĺbke nášho vnútra, keď prijmem Božiu dobrotivú prítomnosť vo svojom živote. Ide o vnútornú zmenu smerovania, ktorú evanjelium nazýva aj obrátením a ktorá nás vedie k tomu, aby sme prijali Božiu útechu a stále viac milovali.

Všetci môžeme hľadať chvíle a miesta, kde by sme mohli prežiť vnútorné ticho, vytvoriť priestor na počúvanie a objaviť spoločenstvo s Bohom. Už Ježiš pozýval k tomu svojich priateľov: „Keď sa ty modlíš, vojdí do svojej komôrky, zavri za sebou dvere a modli sa k svojmu Otcovi, ktorý je v skrytosti“ (Matúš 6,6).

Dnes sa zdá, že táto výzva ide tak trochu proti prúdu. Žijeme v dobe rastúcej polarizácie a rozdelenia v našej spoločnosti, a niekedy dokonca aj v cirkvách či rodinách. To spôsobuje, že nad tichým vnútorným rastom, ktorý potrebuje čas, víťazí skôr hluk a lži.

Preto je modlitba ešte dôležitejšia: je zdrojom nádeje, cestou k rozvahe; vďaka nej sme schopní udržiavať dvere dialógu otvorené aj pre tých, ktorí nám odporujú alebo ktorí majú iné obzory ako my.

Kráčať spolu s ostatnými

Okrem osobnej modlitby je tu aj ďalšie pozvanie, a to kráčať spolu s ostatnými, s ohľadom na univerzálne bratstvo, ktorého znamenia sa snažíme rozoznať. Vnútorný život nie je niečo, o čo sa dá usilovať izolovane, ale pokračuje pri spoločnom úsilí s tými, ktorí zdieľajú rovnaké hľadanie ako my.

Začnime prehlbovaním viditeľnej jednoty kresťanov! Samozrejme nie preto, aby sme boli silnejší tvárou v tvár nepriateľskému svetu, ale preto, aby sa mohla prejaviť dynamika evanjelia. Na to, aby sme sa mohli zísť k spoločnej modlitbe, nemusíme čakať, kým sa doladia všetky teologické otázky.

Keď sa stretávame s kresťanmi rôznych denominácií, občas si všimneme, že sa niektoré postoje zdajú, alebo niekedy aj skutočne môžu byť, nezlučiteľné, teda minimálne na úrovni pojmov. Namiesto toho, že ich budeme zdôrazňovať, môžeme zvoliť iný prístup: začať a vždy znova začínať spoločnou modlitbou. Práve takáto skúsenosť jednoty umožní Božiemu ľudu smerovať k spoločnému vyznaniu viery.

Možno nám to umožní zmeniť náš pohľad na Cirkev: mohli by sme ju čoraz viac vnímať ako veľkú rodinu tých, ktorí sa ako Kristoví nasledovníci rozhodli pre lásku? Na to, aby sme sa stali kvasom pokoja, musíme prestať so živením rozporov medzi nami a zísť z paralelných koľají, ktoré sa nikdy nestretnú!

Toto hľadanie viditeľnej jednoty musí ísť ruka v ruke s uznaním zla, ktoré sa udialo aj v našich cirkvách a s pevným odhodlaním vykonať potrebné zmeny. Mnoho ľudí videlo, ako sa ich dôvera zrútila. Sme si vedomí toho, že aj v Taizé sme zradili dôveru niektorých ľudí. Dôvera je krehká a je potrebné ju neustále obnovovať a znovu budovať, čo je možné len skrze načúvanie tým, ktorí boli zranení.³

3. K tejto téme pozri posolstvo brata Aloisa „V Cirkvi i v Taizé musí pokračovať práca na odhalení pravdy“ zverejnené pri príležitosti európskeho stretnutia v Rostocku a dostupné online na www.taize.fr/protection.

Rozširovať svoje priateľstvo

Ak má Cirkev prispievať k všeobecnému bratstvu, je pozvaná, aby bola znamením prichádzajúceho Božieho kráľovstva a aby objavovala, k čomu nás dnes Duch Svätý volá. Tu sú niektoré z týchto výziev, ktoré je treba prehlibiť spolu s ostatnými.

- Dnes je pre mnohých ľudí, ktorí sa snažia vytvárať svoju identitu, stále dôležitejší pocit, že niekam patria. Pocit spolupatričnosti sa však nemôže rozvíjať vymedzovaním sa voči ostatným a v konflikte s nimi, ale rešpektom a stretnutím. Áno, hľadajme tú časť pravdy, ktorú majú druhí – to nám pomôže rásť.
- Miestom vzájomného rešpektu môže byť dialóg medzi veriacimi rôznych náboženstiev. V tomto dialógu je otvorenosť voči ostatným možná vtedy, keď sme sami zakorenení vo svojej vlastnej náboženskej tradícii ako strom, ktorý potrebuje hlboké korene, aby mohol mať široko otvorené vetvy. Je možné aj skutočné priateľstvo, hoci zahŕňa určitú bolesť z toho, že druhý človek nemôže zdieľať všetky naše najhlbšie presvedčenia.
- Mnohí dnes bolestne pociťujú, ako hlboko zaťažuje rasizmus a všetky formy diskriminácie medziľudské vzťahy v mnohých spoločnostiach po celom svete. Hľadajme spoločne, čo nám môže pomôcť zmeniť náš pohľad na druhých, napríklad tým, že budeme počúvať ľudí, ktorí opustili svoju krajinu pôvodu. Prijmeme tú odlišnosť, ktorá premieňa každé stretnutie v poklad.

- Sme dostatočne pozorní voči plaču zeme? Naša ľudská činnosť a nedbanlivosť poškodzujú našu nádhernú planétu, ako nám pripomínajú ekologické katastrofy a extrémne klimatické javy, ktoré sa v poslednom čase množia. Musíme si súrne uvedomiť zodpovednosť, ktorú Boh zveril ľudstvu. Politické a ekonomické rozhodnutia sú nevyhnutné, ale každý z nás už dnes môže zjednodušiť svoj spôsob života a obnoviť zmysel pre úžas nad krásou stvorenia.
- V súvislosti s vojnou, ktorá pustoší Ukrajinu a mnohé iné miesta sveta, je pre niektorých ľudí veľmi ťažké sa modliť, akoby tu Boh nebol alebo mlčal, keď čelíme zlu. A predsa v nás modlitba za mier prebúda zmysel pre zodpovednosť a solidaritu so všetkými, ktorí tak veľmi trpia kvôli tragédii vojny. Nejde o to, aby sme chceli jednoduchý mier, ktorý priznáva víťazstvo agresorovi, ale skutočný a náročný mier, ktorý ak má byť trvalý, musí ísť ruka v ruke so spravodlivosťou a pravdou. Áno, modliť sa za mier je teraz naliehavejšie ako kedykoľvek.

Pre tých z nás, ktorí sme veriaci, môže dôvera v Boha poskytnúť nádej, ktorá je silnejšia ako strach z budúcnosti. Nie je to naivná dôvera, ale presvedčenie zakorenené v našich srdciach, že Boh pôsobí v stvorení a volá nás, aby sme sa aj my zapojili tým, že prevzmemme zodpovednosť za seba... a za ďalšie generácie.

Keď sa mier zdá byť nedosiahnuteľným ideálom a násilie rozbíja rodinu národov, keď nás znepokojujú najrôznejšie druhy nebezpečenstva, pripomeňme si toto: vo vnútornom živote, hoc i veľmi chudobnom, v solidarite s blížnym a keď rozširujeme priateľstvo, nám prichádza v ústrety zmŕtvychvstalý Kristus. Kristus mení náš životný postoj, vedie nás do širšieho sveta a pozýva nás, aby sme urobili neočakávané kroky vpred. Budeme ho vedieť prijať?

Together

Pripravuje sa podujatie, ktoré chce prispieť k rastu jednoty kresťanov, pod názvom "Spoločne", "stretnutie Božieho ľudu". Uskutoční sa 30. septembra 2023 v Ríme a v iných častiach sveta. Viac informácií: www.together2023.net

Informácie o stretnutiach v Taizé, o špeciálnych týždňoch počas leta a o ďalšom európskom stretnutí, ktoré sa bude konať v Ľubl'ane, v Slovinsku od 28. decembra 2023 do 1. januára 2024, nájdete na webovej stránke Taizé: www.taize.fr